

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

6.Bf.68/2022/24.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten 2022. június 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2021. december 8. napján kihirdetett 22.B.511/2020/62. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott fegyházbüntetést 15 (tizenöt) évre súlyosítja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. december 8. napján kihirdetett 22.B.511/2020/62. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés bűntettének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont], ezért 12 év fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, továbbá a lefoglalt bűnjelekről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 568.811 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A kihirdetett ítélettel szemben a tárgyaláson jelenlévő ügyész a vádlott terhére súlyosítás, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása, míg a vádlott és védője eltérő jogi minősítés és a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] Az ügyészség előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását. Ebben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott terhére szóló körülményeket nem a súlyuknak megfelelően értékelte. Álláspontja szerint, figyelemmel arra, hogy a vádlott büntetett előéletű, cselekményét közeli, nőnemű hozzátartozója sérelmére, kitartóan, önhibájából eredő ittas állapotban, új pszichoaktív anyag hatása alatt követte el, továbbá arra, hogy a sértett a cselekmény következtében súlyos egészségromlást és maradandó fogyatékossgot szenvedett el, és csupán a véletlennek valamint az orvosi beavatkozásnak köszönhető, hogy túlélte az őt ért bántalmazást, és a cselekmény befejezett kísérlet, ezért az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés eltúlzottan enyhe, nem szolgálja megfelelően a büntetési célok elérését. Ezen túlmenően rámutatva a testi épség elleni, továbbá a családon belüli erőszakos bűncselekmények jelentős elszaporodottságára, a vádlottal szemben hosszabb tartamú, fegyház fokozatú szabadságvesztés büntetés kiszabását tartotta indokoltnak.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.890/2020/19. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Álláspontja szerint a törvényszék széleskörű bizonyítást lefolytatva valamennyi lehetséges bizonyítékot beszerezte, majd azok értékelését követően mérlegeléssel állapította meg a tényállását, amely mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben írt hiányosságoktól, így a másodfokú felülbírálatra alkalmas. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, magyarázatát adta annak, hogy a többször megváltoztatott vádlotti vallomással szemben miért a tanúk vallomásaira, a helyszíni szemle adataira és különösen az igazságügyi orvosszakértői véleményre, valamint az egyéb okirati bizonyítékokra alapította tényállását. Érvelése szerint, hogy a törvényszék helyesen következtetett a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára, és helyesen minősítette cselekményét különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette kísérletének. A minősítéssel kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy az elsőfokú bíróság az életveszélyt okozó testi sértés és az emberölés büntettének kísérlete elhatárolásakor a 3/2013. Büntető jogegységi határozatban megfogalmazott szempontokat, a tárgyi és alanyi oldal tényezőit helyesen vette figyelembe. Kiemelte, hogy ugyan a vádlott a cselekmény elkövetése során eszközt nem használt, azonban az elhúzódozó jellegű bántalmazás, az ismétlődő nagy erejű ökölütések, rúgások, valamint az, hogy az azonosított 26 sérülés egy része létfontosságú testrészt, illetve szervet ért, túlmutat azon, hogy a vádlott szándéka csupán testi sértésre irányult volna. Felhívta arra is a figyelmet, hogy a sértett a bántalmazás következtében életveszélyes állapotba került, mely a szakszerű orvosi ellátás nélkül a halálához vezetett volna. Ezek a körülmények, valamint az, hogy a vádlott a sértett állapotával szemben közömbösséget mutatott, álláspontja szerint arra utalnak, hogy a tudata átfogta a halál mint eredmény bekövetkezésének reális lehetőségét, azt ugyan kifejezetten nem kívánta, de abba belenyugodott, így a bűncselekményt eshetőleg szándékkal követte el, és magatartása befejezett kísérlet. A bántalmazás mechanizmusa, elhúzódozó, brutális jellege és a sérülések száma a különös kegyetlenséggel elkövetést alátámasztja. Álláspontja szerint mindezek alapján a jogi minősítés megváltoztatására irányuló vádlotti és védői fellebbezés nem vezethet eredményre. A büntetés kiszabása körében hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság az enyhítő

és súlyosító körülményeket lényegében feltárta. Meglátása szerint az elsőfokú bíróság a Btk. 79. §-ban meghatározott büntetési célok elérésére alkalmatlan büntetést szabott ki a vádlottal szemben, és a Btk. 80. §-ában írt 15 éves középértéktől a vádlott javára történő eltérést a vádlottnak a többször megváltoztatott, részbeni beismerő vallomása és a befejezett kísérlet ténye, mint enyhítő körülmény nem indokolja. Felhívta a figyelmet arra, hogy a generális és speciális prevenció elérése érdekében a szabadságvesztésnek a középértéket közelítő megemlése szükséges, ezért indítványozta, hogy az ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát emelje fel, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[5] A vádlott védője is előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, továbbá bizonyítási indítványát tartalmazó beadványát.

[6] A védő beadványában indítványozta sértettl sértett igazságügyi elmeorvos, illetőleg pszichológus szakértői vizsgálatát arra nézve, hogy fennállt-e nála olyan kóros elmeállapot vagy személyiségzavar, amely előidézhette a vádlott által leírt viselkedést. E körben arra hivatkozott, hogy a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció szerint a sértett rendszeresen szedett Frontint, kedélyjavító, illetve nyugtatószereket, amiből az a következtetés vonható le, hogy a sértett mentálisan, pszichésen problémákkal küzdhetett, amelyek befolyással lehetnek viselkedésére. Kifogásolta, hogy bár e bizonyítási indítványát már az előkészítő ülésen is előterjesztette, azonban az elsőfokú bíróság mellőzte erről a döntést a vádlott megváltoztatott vallomására tekintettel, de nem indokoltan utasította el az indítványt. Szükségesnek tartotta továbbá a nyomozás során kirendelt, illetőleg a védelem által felkért igazságügyi orvosszakértők megidőzését álláspontjuk ütköztetése érdekében.

[7] Fellebbezése írásbeli indokolásában elsődlegesen a tényállás részbeni megalapozatlansága okán a Fővárosi Törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte a Be. 609. § (1) bekezdése alapján azzal, hogy a másodfokú bíróság írja elő határozatában, hogy az újonnan eljáró elsőfokú bíróság rendelje el a sértett igazságügyi elmeorvos- és pszichológus szakértői vizsgálatát, továbbá rendelje el szakértől igazságügyi orvos szakértő véleményének kiegészítését a sértett sérüléseinek keletkezési mechanizmusára, tekintettel arra, hogy a védő álláspontja szerint a kifejtett erő, annak jellege és mértéke a testi sértés okozására és nem az ölési szándékra utal. Másodlagosan azt indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 606. § (1) és (2) bekezdése alapján változtassa meg az elsőfokú ítéletet és a vádlottat a Btk. 164. § (8) bekezdés I. fordulata szerinti testi sértés büntetében mondja ki bűnösnek és figyelemmel Btk. 80. § (1) bekezdésére és az 56. számú BK véleményben foglaltakra, a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez mérten szabjon ki büntetést a vádlottal szemben úgy, hogy az alkalmas legyen a büntetési célok elérésére, az legyen méltányos, tettarányos és tükrözze a fokozatosság elvét. Írásbeli indokolásban kiemelte, hogy a vádlott az eljárás során következetesen tagadta, hogy a sértett halálát kívánta volna. Azt védence elismerte, hogy 13 órakor veszekedni kezdtek, amely néhány órás szünet után 16 óra 30 körül újra elkezdődött közöttük, és ez a veszekedés fajult súlyos tettelegességgé, de kijelentette, hogy nem állt szándékában sérülést okozni a sértettnek. Tanúvallomás-részletek idézése mellett hangsúlyozta, hogy nem igazolható, hogy a sértett bántalmazása elhúzódó jellegű lett volna. Hivatkozott arra, hogy maga az orvos szakértő sem tudta egyértelműen

meghatározni a bántalmazás elhúzódó jellegét, csupán vélelmezte azt, ezért figyelemmel az „in dubio pro reo” elvre, a bíróság bizonyítottság hiányában sem állapíthat meg elhúzódó jellegű bántalmazást. Az emberölés és az élet és testi épség elleni egyéb bűncselekmények elhatárolása kapcsán Bírósági Határozatokra és arra hivatkozott, hogy a 3/2013. Büntető jogegységi határozat iránymutatása szerint a terhelt elkövetéskori tudattartalmára a tárgyi és alanyi tényezők közül lehet következtetni. Rámutatott, hogy a tárgyi tényezők vizsgálata során – tanúvallomásokkal igazolhatóan - az állapítható meg, hogy a vádlott nem használt eszközt a cselekmény elkövetéséhez, ölési szándékra utaló kijelentéseket nem tett, az elkövetés utáni közömbös magatartásából pedig még nem lehet az ölési szándékra következtetni. Felhívta a figyelmet arra, hogy tanúk vallomása támasztja alá, mely szerint a vádlott nem tanúsított közömbösséget, amikor felismerte, hogy nagy baj van, az édesanyjától kért segítséget. Az alanyi tényezők köréből kiemelte, hogy jelentősége van a tevékenység indító okának, annak, hogy a vádlott cselekménye védekezés vagy elhárítás céljából történt-e. Az ítéleti tényállás alapján megállapítható, hogy a cselekmények láncolatát az indította el, hogy a sértett egy telefonkészüléket a vádlotthoz dobott. Kiemelte, hogy nem áll rendelkezésre objektív bizonyíték arra nézve, hogy a lakásban csak a sértett vére volt-e fellelhető, a sértettől DNS minta nem került rögzítésre, így nem zárható ki, hogy egy adok-kapok veszekedés, verekedés alakult át több mozzanatú testi sértéssé. Felhívta a figyelmet arra, hogy a vádlott az elkövetéskor nem ismerte fel, hogy indulati cselekménye alkalmas lehet élet kioltására, szándéka csupán testi sértés okozására irányult. Az elkövetőnek a sértetthez fűződő kapcsolatának vizsgálata kapcsán azt emelte ki, hogy a történeti tényállás alapján a sértett és a vádlott 2014. óta élt - nem mindig harmonikus - élettársi kapcsolatban, melynek során előfordultak viták, veszekedések és arra is volt példa, hogy a vita hevében a vádlott bántalmazta a sértettet. Bár a sértett többször tervezte a kapcsolat megszakítását, végülis erre nem került sor. Az alanyi és tárgyi körülmények mérlegelését követően úgy ítélte meg, hogy azokból az állapítható meg, hogy az elkövető szándéka testi sértésre irányult, és az átlagos élettapasztalattal rendelkező vádlott azt felismerte, hogy súlyosabb, életveszélyes sérülés bekövetkezhetsz, ezen eredmény lehetőségébe belenyugodott, terhére az eshetőleges szándék állapítható meg. Mindezek alapján végindítványa az elsőfokú ítélet Be. 606. § (4) bekezdése alapján történő megváltoztatása, és a Btk. 80. § (1) bekezdésére figyelemmel olyan büntetés kiszabása, amely igazodik a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint alkalmas a büntetési célok elérésére, továbbá feleljen meg a speciális és generális büntetéskiszabási elveknek, méltányos, tetterányos és a fokozatosság elvét tükrözze.

[8] A másodfokú nyilvános ülésen a sértett jogi képviselője felszólalásában egyetértett az elsőfokú ítélet ténymegállapításával és jogi következtetéseivel. Ugyanakkor csatlakozott a fellebbviteli főügyészség indítványához, amelyet azzal tartott szükségesnek kiegészíteni, hogy a jogalkotó 2020. november 5. napjától a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárta az ilyen ügyekben, így ez lehet a súlyosítás irányába ható szempont.

[9] A sértett nem élt a felszólalás lehetőségével.

[10] A vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az írásban bejelentett fellebbezésének irányát és indokait változatlanul fenntartotta. A tényállás pontosítása mellett életveszélyt okozó testi sértés büntetében kérte a vádlott bűnösségét

megállapítani, és ehhez mérten a kiszabott büntetést enyhíteni. A büntetés kiszabása körében kérte, hogy az ítéltábla nyomatékos enyhítő körülményként vegye figyelembe a vádlott őszinte megbánását, a további időmúlást, a NANE Egyesületnek nyújtott anyagi támogatást. Az enyhítő körülményekre figyelemmel álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés tartama eltúlzott, nem áll összhangban a büntetési célokkal. Indítványozta a Btk. 82.§ (1) és (2) bekezdés a) pontja alapján a büntetési tételnél enyhébb, és a Btk. 35. § (2) bekezdésére figyelemmel a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetés kiszabását.

[11] A vádlott az utolsó szó jogán megbánását hangsúlyozta, a sértettől ismételten bocsánatot kért. Nyomatékosította, hogy még eshetőleges szándékkal sem akarta megölni a sértettet, a bántalmazását pedig nagyon szégyelli. Kiemelte, hogy hibázott, amikor az édesanyját hívta fel a mentők helyett, de magyarázatul előadta, hogy az édesanyjával nagyon szoros a kapcsolata, minden problémájával őhozza fordul. Utalt arra is, hogy elítéli a családon belüli erőszakot, és ennek kifejezésére támogatta a családját a NANE Egyesületet. A történetekre nem tudott magyarázatot adni, de kifejtette, hogy nem bűnöző, a korábbi elítélése is abból fakadt, hogy a sértettet próbálta védeni. A családját kitart mellette, visszavárja. Csatlakozott a védőjéhez, szükségesnek tartva a sértett igazságügyi elmeorvos szakértői vizsgálatát, és eltúlzottnak tartva az elsőfokon kiszabott büntetést.

[12] Az ügyész, a vádlott és a védő által bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörűen bírálta felül. Ebből következően a másodfokú bíróság vizsgálta az ügyben az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét.

[13] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék eljárása során a perrendi szabályokat mind az előkészítő ülésen, mind a tárgyaláson megtartotta. Hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve relatív eljárási szabálysértést nem követett el, azonban az elsőfokú ítélet szerkesztése – a sorszámozott bekezdések hiányában – nem felel meg a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII.23.) OBH utasítás (Beisz.) 27/A. § (13) előírásainak. Ezen igazgatási szabály megsértése azonban az eljárás lefolytatására lényeges hatással nem volt.

[14] Az elsőfokú bíróság a tárgyalás során a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat betartotta, a vádlott és védője az eljárásban törvényes jogait maradéktalanul gyakorolhatták, az eljárásban résztvevő személyek – a vádlott, a tanúk és a szakértő – figyelmeztetése a törvényi előírásoknak megfelelően történt. Nem tévedett a törvényszék, amikor a sértettet különleges bánásmódot igénylő személyként kezelve biztosította, hogy vallomástétele során a vádlottal ne találkozzon, ugyanakkor a vádlott részére a sértetti vallomást ismertette, arra a vádlott észrevételeket tehetett.

[15] Az eltérő tényállás megállapítására és ehhez kapcsolódóan eltérő jogi minősítésre irányuló védői fellebbezés nem alapos.

[16] A törvényszék az ítéleti tényállást mérlegelési jogkörében eljárva állapította meg, indokolási kötelezettségének eleget tett. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállás maradéktalan tisztázására törekedett, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a fellelhető bizonyítékokat számba vette. Ennek keretében kihallgatta a vádlottat, aki a bűnösségét a testi sértés okozása tekintetében ismerte el. Becsatolt és ismertetett írásbeli vallomásában előadott védekezésének lényege szerint a konfliktust az váltotta ki, hogy a sértett nem jutott hozzá a szokásos adag biofüvéhez, elvonási tünetei miatt őrzöngött és emellé alkoholt is fogyasztott. Ő pedig igyekezett lenyugtatni, azonban ez verekedéssé fajult. Nem vitatta, hogy amikor a sértett a hátához vágta a mobilját, akkor ő meghúzta a haját és arcon ütötte. 13 óra 30 perc és 16 óra 00 perc között a sértett a hálósobában duzzogott, majd amikor kijött, üzenetet küldött a „rosszlanyok.hu” oldalra és 16 óra 42 perckor folytatódott a veszekedésük. A sértett nekiugrott, egyensúlyát veszítve a fürdőszobában a mosdókagyló szélébe ütötte a tarkóját, majd nekiesett a kád szélének és magára rántotta a vádlottat is. Amikor a vádlott a fürdőből kifelé indult, akkor a sértett hátulról rátámadt, ezért a vádlott visszafordult és könyékkel hátracsapott eltalálva a sértett orrát és bal arcfelét. Az ütéstől a lány a WC-re esett, annak ülőke része eltörtött. Vértől orral ment ki a lépcsőházba, de visszajött és a lakásban törni-zúzni kezdett, a konyhában összekapaszkodtak és megint elesett, végül a hálóban randalírozott. Amikor a vádlott a hálósoba csukott ajtaját benyomta, az kicsapódott és fejbe találta a sértettet, akit ezt követően a vádlott három-négy alkalommal, ahol érte, ököllel ütötte. A sértett az ágyról lecsúszott a földre és a hátára esett. A vádlott ekkor – egyensúlyát veszítve - oldalról teljes súlyával a sértett oldalába taposott. Az üveges tekintetű lányt ezután áthúzta a nappaliba, és miután furcsa hangot adott és nem volt eszméleténél, felhívta az édesanyját. Ezután engedte be az ajtón kopogatókat.

[17] A vádlotti védekezés ellenőrzése és a tényállás tisztázása érdekében a törvényszék kihallgatta tanúként a sértett1 sértettet, aki nem emlékezett a vele történetekre, így a vádlottal való kapcsolatára és egészségi állapotára nyilatkozott. Azt azonban határozottan állította, hogy a vádlott volt az, akinek alkoholproblémái voltak, nem vitatta, hogy mindketten éltek biofüvel, de a vádlott volt az, aki őt 2016. óta rendszeresen bántalmazta. Határozottan állította, hogy ő nem lépett fel a „rosszlanyok.hu” oldalra. A törvényszék kihallgatta továbbá a sértett édesanyját, tanú1, aki élt mentességi jogával, ezért a törvényszék a Be. 177. § (4) bekezdése alapján felolvasással tette a bizonyítás részévé nyomozás során tett tanúvallomását. Kihallgatta továbbá tanú7 és tanú8 rendőr törzsőrmestereket, tanú3 gondnokot, tanú2 biztonsági őrt, továbbá a házban lakók közül tanú9t, tanú10-et, és felolvasással tette a bizonyítás részévé tanú4, tanú5, tanú6 tanúvallomását. A tárgyaláson meghallgatta az igazságügyi orvos szakértőt, aki írásban benyújtott szakvéleményét fenntartotta, azt kiegészítette. Hangsúlyozta az igazságügyi orvosszakértő, hogy a sértettet brutális támadás érte, nem volt ideje, módja és ereje védekezni, 1-3 órán keresztül érthette az átlagot jóval meghaladó fájdalommal és szenvedéssel járó bántalmazás. A sértett sérülései epilepsziás rohamtól, a 22-26. pontban leírt sérülések csak eséstől nem keletkezhettek. Az alvadt vér korábbi eredetű, de aznapi sérülésre utal. Nincs védekezésre, kar megragadására utaló sérülés, ami dulakodás során óhatatlanul keletkezik. Nem keletkezhett a kétoldali vesezúródás a vádlott által előadott módon, mint ahogy az orrcsonttörés csak és kizárólag ökölcsapással

keletkezhetett, nem pedig könyökkel való bántalmazás során. Olyan sérülése nem lett a sértettnek, amit az ajtó rátolása okozhatott volna. A vádlott által leírt mechanizmus alapján a sértett belfodor-repedése, veséjének sérülése, sorozat bordatörése és a koponyaűrön belül lezajló folyamatok nem keletkezhettek. A 8-9. pontban írt sérülés ökölcsapás következménye, a 10. pont alatti sérülés kialakulásához egy önálló, nagyobb erőbehatás kellett, a bélsérülést hasba rúgás, a bordatörést két lábbal történő taposás, előlről-hátra irányuló erőbehatás okozta. A törvényszék ismertette továbbá az érdemi okirati bizonyítékokat, köztük a helyszíni szemle jegyzőkönyv adatait, a lakás vázrajzát, a rendőri jelentéseket, a lakóház kamerafelvételeit, hívás adatokat, az igazságügyi vegyész-, toxikológus-, elmeorvos és pszichológus szakértői véleményeket. Az elsőfokú bíróság ítélete 5. oldalának utolsó bekezdésétől a 16. oldal utolsó bekezdéséig ismertette, egyben egyenként és összességében értékelte a bizonyítékokat. A törvényszék meggyőző indokát adta annak, hogy a vádlott több ízben megváltoztatott írásbeli vallomásával szemben ítéleti tényállását miért az orvosszakértői véleményre, illetve az azt egyes részeiben alátámasztó tanúvallomásokra, a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv adataira alapította. Az elsőfokú bíróság a kihallgatott tanúk vallomása és az orvosszakértői vélemény alapján mérlegelési jogkörében állapította meg a bántalmazás lehetséges időtartamát, nem fogadva el a vádlott ezirányú védekezését. Indokolása a logika szabályainak megfelel. A perbíróság tehát mérlegelési jogkörében eljárva ítélete 2. oldal bekezdésétől 5. oldal utolsó bekezdéséig marasztaló történeti tényállást állapított meg.

[18] A fellebbviteli bíróság előre bocsátja, hogy a bírói gyakorlat – mint ahogy a Kúria Bhar.I.1552/2012/5. számú határozatában erre rámutat – következetes abban, hogy az ítéletszerkesztési hiba folytán nem a történeti tényállásban, hanem az indokolás más részében rögzített tények is a tényállás részét képezik, ezért jelen ügyben ugyancsak a tényállás részének tekinti az ítélet indokolása 11. oldalának 3. bekezdésének azon mondatát, hogy „A sértett saját súlyát 50 kg-ban, a vádlott súlyát 110 kg-ban jelölte meg.” A másodfokú bíróság ezért nem tartotta szükségesnek a tényállás kiegészítését.

[19] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás tehát megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta. A védő eltérő tényállás megállapítására irányuló fellebbezése nem vezethetett eredményre.

[20] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. E feltételek hiányában a Be. 594. § (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat.

[21] A vádlott védője fenntartotta és ismételten előterjesztette a sértettre vonatkozó igazságügyi elmeorvos és igazságügyi pszichológus szakértői vélemény beszerzésére vonatkozó indítványát annak érdekében, hogy fennállt-e a sértettnél kóros elmeállapot vagy olyan személyiségzavar, amely előidézhette a vádlott által leírt viselkedést. Továbbá

indítványozta a nyomozás során kirendelt, illetőleg a védelem által felkért igazságügyi orvosszakértők megidézést álláspontjuk ütköztetése érdekében. A törvényszék mellőzte, a fellebbviteli bíróság pedig elutasította a védő bizonyítási indítványait. A sértett elmeorvos- és pszichológus szakértői vizsgálata az adott tényállás mellett nem releváns. A sértett sérülései tények, azok keletkezésének módjára, a gyógytartamra, a sértett állapotára vonatkozóan magyarázatot az elmeorvos- és pszichológus szakértői vélemény nem adhat, ezért e szakvélemény beszerzése az eljárás elhúzódását eredményezi, azonban a bizonyítást nem vinné előre. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint ugyanakkor az igazságügyi orvosszakértői vélemény aggálytalanul elfogadható. Az eljárás során beszerzett és a védelem által felkért igazságügyi orvosszakértői vélemény között érdemi ellentmondás nincs. A védelem által felkért igazságügyi orvosszakértő csupán rendszerezte és pontokba foglalta azt, amit az eljárás során kirendelt igazságügyi orvosszakértő is tényként állapított meg. A sérülések keletkezési mechanizmusa és a gyógytartama tekintetében egybehangzóan nyilatkoztak. Nem merült fel olyan aggály, amely alapján a szakértői véleményeket ütköztetni kellene. Összességében a fellebbviteli bíróság álláspontja szerint éppen az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításaira figyelemmel – amelyek több ponton cáfolták a vádlott védekezésében előadottakat, így a sérülések keletkezésére, arra, hogy a sértettnek nem volt ideje, módja és ereje védekezni, dulakodásra utaló sérülése nincs – szükségtelen a sértett igazságügyi elmeorvos- és pszichológus szakértői vizsgálata, hiszen a tényállást a törvényszék az orvosszakértő kategorikus véleményes alapján, a tanúvallomások tükrében megnyugtató módon tisztázta. Genetikai szakértői vélemény beszerzésére azért nem került sor, mert a vádlott első kihallgatásától kezdve vallotta, hogy neki vérző sérülése nem keletkezett. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a védő által előterjesztett bizonyítási indítványokat, mint szükségtelent, elutasította. Ekként a vádlott védőjének a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére, és ezen keresztül az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíró, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összhatásában értékelje, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető személyével összefüggő, a cselekményére kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítéltábla álláspontja szerint e kötelezettségének a törvényszék eleget tett.

[22] Az irányadó tényállás alapján a törvényszék okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és nem tévedett az élet elleni bűncselekmény jogi minősítésekor. Helyesen alkalmazta az elkövetéskor hatályos anyagi jogszabályt. A fellebbviteli bíróság osztja a törvényszék ítélete 17. oldal 1. bekezdésétől a 18. oldal 5. bekezdéséig kifejtett jogi álláspontját helyes indokai alapján.

[23] A 3/2013. Büntető jogegységi határozatban felállított szempontrendszer alapján a törvényszék gondosan vizsgálta azon tárgyi (objektív) és alanyi (szubjektív) körülményeket, amelyek alapján az elkövetői tudattartalom – az ölési szándék – megállapítható. Nem tévedett a törvényszék, amikor a vádlott eshetőleges ölési szándékára vont le következtetést. Miután a vádlott a saját vallomása szerint is ittas és - a toxikológus szakértői vélemény által alátámasztottan szintetikus kannabiod, azaz - új pszichoaktív anyag hatása alatt volt, a Kúria III. számú Büntető Elvi Döntésére is figyelemmel, a bíróságnak a tárgyi tényezőkből kellett következtetést levonni a vádlott tudattartalmára nézve.

[24] Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az elkövetés körülményeire és módjára (elhúzódó, rendkívül durva, testszerte történő bántalmazás), a támadott létfontosságú testtájakra (fej, has, mellüreg, törzs), a támadás erejére (több nagy erejű ökölcsapás és rúgás, taposás) és azok irányultságára figyelemmel a vádlott szándéka, legalábbis eshetőlegesen átfogta azt, hogy a sértett halála bekövetkezhet, továbbá e legsúlyosabb eredmény elmaradása az időben érkező szakszerű szakorvosi segítségnek volt köszönhető. A fellebbviteli bíróság egyetért azzal a jogi indokolással is, hogy a sértettet ért sérülések száma (26!), súlya (köztük több közvetlenül életveszélyes sérülés) és jellege alapján az átlagosat lényegesen meghaladó, rendkívüli brutalitással elkövetett ölési cselekmény alkalmas a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének megállapítására. A 3/2013. Büntető jogegységi határozat 4. pontja szerint az, hogy a sértett ténylegesen eszméletvesztése miatt érzett-e fájdalmat, a különös kegyetlenség mint minősítő körülmény megállapítása során nem bír jelentőséggel. A rendkívüli embertelenséggel, brutalitással, az elkövető emberi mivoltából kivetkőzve elkövetett ölési cselekmények e minősítő körülmény megállapítására alkalmasak. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy maga az a tény, hogy a vádlott nem használt eszközt a cselekmény végrehajtásához, ugyanakkor időben elhúzódva, többször, ismétlődően közepes és nagy erővel ütötte, illetve rúgta meg a sértettet, amelyek közül több életfontosságú szerveket tartalmazó testtájékat ért, nem a testi sértési szándékra, hanem az eshetőleges ölési szándékra enged következtetni (BH2017.174.). Az önkéntes elállás a befejezett kísérletre tekintettel fel sem merül, ráadásul a vádlott – közömbösséget tanúsítva - nem hívott segítséget, stabil oldalfekvésbe sem ő helyezte a sértettet, továbbá, miután ajtót nyitott, a sértett sérüléseit epilepsziás rohamával magyarázta.

[25] Megjegyzi az ítéltábla, hogy az életveszélyt okozó testi sértés megállapításának kizárólag akkor van helye, ha a testi sértésre irányuló magatartást tanúsító elkövető szándéka kiterjed az életveszélyre, de tudata nem fogja át a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét. Jelen ügyben azonban a vádlott cselekménye ölésre irányult, a tudata átfogta, hogy amennyiben nagy, illetve közepes erővel, ököllel számos alkalommal, az 50 kg körüli, törékeny alkatú sértettet fején, felsőtestén üti, lábbal több alkalommal megrúgja, illetve megtapossa, aki a bántalmazástól többször elesik és a vádlott által is észlelt módon beveri a fejét, úgy bekövetkezhet a sértett halála. Az eredmény tekintetében az eshetőleges szándéka kétségtelenül fennállt, a vádlott legalábbis belenyugodott bántalmazása halálos következményébe.

[26] Az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezése alapos. A vádlott és védője enyhítésre irányuló fellebbezése nem megalapozott.

[27] A Fővárosi Törvényszék ítélete 18. oldalának 6-7. bekezdésében helyesen sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket.

[28] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a cselekmény tárgyi súlyára, a vádlott alanyi bűnösségének fokára, valamint az enyhítő és súlyosító körülményekre figyelemmel a vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabott ki. A vádlott által megvalósított cselekmény tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, a középmérték tizenöt év. A másodfokú bíróság álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor 12 évben határozta meg a fegyházbüntetés tartamát. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a súlyosító körülmények nagyobb számára és súlyára tekintettel súlyosabb szabadságvesztés büntetés és a 10 év közügyektől eltiltás mellékbüntetés igazodik a vádlott személyiségében és cselekményében rejlő társadalomra veszélyességhez, a bűnössége fokához, az enyhítő és súlyosító körülmények nyomatékához. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a vádlott a maga részéről mindent megtett azért, hogy az ölési cselekmény befejezetté váljon, a halálos eredmény csupán azért nem következett be, mert gyors és szakszerű orvosi ellátásban részesült a sértett. A vádlott kísérleti szakban maradt cselekménye befejezett és közeli kísérlet. Ezért adott esetben a kísérleti szakban maradás jelentős enyhítő körülményt nem jelenthetett, ami indokolta volna akár a kiszabható középmértéktől való eltérést. A sértett a bántalmazás következtében súlyos egészségromlást, maradandó fogyatékoságot szenvedett, életminőségét, élettartamát a bántalmazás hátrányosan érintette. Minderre figyelemmel a fellebbviteli bíróság a törvényszék ítéltét megváltoztatta, és - különösen a befejezett és közeli kísérletre, valamint a családon belüli erőszak elszaporodott voltára tekintettel - a vádlottal szemben kiszabott fegyházbüntetést 15 évre súlyosította, mivel álláspontja szerint e büntetés és mellékbüntetés együttesen alkalmas vonatkozásában a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok eléréséhez, megfelelően szolgálja mind a speciális, mind a generális prevenciót. Az ítéltábla a fentiekre figyelemmel tehát a büntetés enyhítésére nem látott törvényes lehetőséget.

[29] A Btk. 35. § (2) bekezdése a büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre tekintettel teszi lehetővé a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozat meghatározását. A fellebbviteli bíróság olyan méltányolható körülményt nem talált, amely alapján a védői indítvánnyal egyezően börtönben rendelhetné volna végrehajtani a kiszabott szabadságvesztést.

[30] Az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Megjegyzi a fellebbviteli bíróság, hogy a Btk. 38. § (4) bekezdés e) pont eb) alpont alapján ugyan 2020. november 5. napjától nem bocsátható feltételes szabadságra, akit emberölés büntette [Btk. 160. § (1) és (2) bekezdés] miatt tettesként ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre, azonban e törvénymódosításnak nincs visszaható hatálya, és az elkövetéskori Btk. ezt a lehetőséget még nem zárta ki. A másodfokú bíróság a sértetti képviselő indítványával nem értett egyet, a büntetés súlyosítását nem a Btk. fenti módosítására figyelemmel látta indokoltnak.

[31] A Fővárosi Törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

[32] A fellebbviteli bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetése óta letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

[33] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 599. § (1) bekezdésén, valamint a Be. 606. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2022. június 10.

Dr. Török Zsolt s.k.

a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva s.k.

előadó bíró

Dr. Mészáros László s.k.

bíró

A Fővárosi Törvényszék 22.B.511/2020/62. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 6.Bf.68/2022/24. számú ítéletében írt változtatással 2022. június 10. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2022. június 10.

Dr. Török Zsolt s.k.

a tanács elnöke